

at fremhæve de indirecte Fordele af Jernbaner og at mene, at de kunde regnes for noget meget Klæffeligt. Det er imidlertid flere Gange baade her og paa et andet Sted, ja paa mange andre Steder, blevet bemærket, at de indirecte Fordele altid staae i et vist Forhold til de directe Fordele, og at Baner, der kun vilde blive befarne meget lidt, og som altsaa kun give meget ringe directe Fordeel, heller ikke kunne paaregnes at vilde give megen indirecte Fordeel. Jeg skal her fremhæve en Betragtning, som heller ikke er ny, og som har en ikke ringe Autoritet at støtte sig til, men som dog maaffee af Mange vil blive anseet som et stort Kjættereri, idet de sætte sig i Hovedet, at Syllands Opkomst er afhængig af Jernbaner, og det er den, at en god Landevei giver meget mere indirecte Fordeel end en Jernbane. Jeg siger: en god Landevei, og hvoraf kommer det? Det kommer af, at Jernbanerne gaae forbi ethvert nyt Sted, som fremstaaer paa Heben eller i den hidtil øde Egn, men at den gode Landevei gaaer til ethvert saadant Sted. Der er Meget, som i de Undersøgelser, der anstilles om Jernbaner og om deres Virkninger, er Stikord og Talemaader, og man maa undskyld mig, naar jeg tillader mig den Ytring, at man vel ved at høre sin Stemme høit kan gjøre en vis Virkning, men at det, som man troer at maatte sige, ikke derfor bliver mere sandt end ellers. Hovedsagen ved ethvert Jernbaneanlæg er dog Rentabiliteten, om ikke i Dieblicket, saa dog i en ikke fjern Fremtid, og det er nu denne, om hvilken der ikke har foreligget eller er fremkommet for Thinget nogen som helst Antydning. Vi vide ikke, hvorledes den vestjydskke Jernbanes Rentabilitet skal komme tilveie. Det har ikke været antydet paa anden Maade, end at det saa at sige med begge Hænder kunde gribes og paavises, at det berøede paa aldeles uholdbare Paastande, der ikke støttede sig til Nogetsomhelst. Naar man f. Ex. har sagt, at der vilde blive transporteret 50,000 Stude paa denne Bane, saa maa dog Enhver smile deraf, som veed, hvor stor Udforslen fra hele Landet har været selv i de bedste Aar, og at der baade fra den østlige Deel af Sylland udføres en stor Deel af Stude, samt at der af de 54,000 Stude, som i det

bedste Aar, nemlig i 1866, ere blevne udførte fra Danmark, er blevet udført noget over 10,000 fra Skifterne, og man vil dog vel ikke regne paa, at Studene fra Nerne skulle vilde gjøre en Omvei for at spadsere paa den vestjydskke Bane. Enhver vil altsaa let indsee, hvor langt man er fra Sandheden, naar man gjør en saadan Paastand.

Man vil nu maaffee spørge mig, hvorfor jeg ikke har stillet noget Endringsforslag og har søgt at faae den vestjydskke Bane stemt ud. Jeg skal som Svar herpaa ligefrem anføre, at jeg fra det Dieblik af, da jeg saae, at man her i Salen nægtebe at nedlægge et Udvalg i en saa vigtig Sag, i hvilket Udvalg da de forskellige Paastande, som ere fremkomne i stor Mængde, kunde blive undersøgte og oplærede, fra det Dieblik af ogsaa ansaae det for ugjorligt at sætte Noget igjennem. Efter hvad der senere er passeret her i Salen, har det ogsaa bekræftet sig for mig, at jeg ikke har havt Uret i denne Ansættelse. Hvad Grunden er til, at man har meent med den samme Jernhaand at maatte holde fast paa det, som man dog i enkelte Diebliske selv har kaldt den ikke faste Deel af Lovforslaget i Modsætning til den faste og solide Deel, hvorved forstaaes de to først i Lovforslaget omtalte Baner, skal jeg ikke nærmere undersøge. Den høitærede Indenrigsminister har jo igaar med en elstværdig Nabenhed fortalt os, at det var Pilebunditheorien, der gjorde, at han maatte forsvare ethvert af disse Forslag, og vi have idag hørt tale om, at man var kommen til den Erkjendelse, at naar man ikke kunde naae et Maal ved to Heste, saa maatte man spænde fire for, thi saa havde man større Haab om at naae Maalet. Jeg skal, som sagt, ikke undersøge, hvad Grunden er dertil. Jeg har engang læst et Sted hos Guizot, hvor det hedder, at der gives Diebliske i et Folks Liv, hvor ikke blot en Enkelt eller Enkelte ere optagne af en fix Idee, men hvor det hele Folk synes at være gaaet op i en fix Idee, og at dette ganske vist er sørgeligt, men at det vilde være en Daarstab at troe, at man kunde udrette Noget i et saadant Dieblik ligeoverfor denne Idee. Heri ligger i Rothed Grunden til, at jeg ikke har stillet noget Endringsforslag. Men jeg skylder Thinget, og jeg skylder